

СВЕЗНАЛИЦА

8

САДРЖАЈ:

ШТА ЈЕ ДЕЦИ ВАЖНО У ВРТИЋУ?	- 3 -
ВРТИЋ „МАЛЕЦКА“ - ДЕЦА СУ РЕКЛА.....	- 6 -
ЧЕКАЈ, ДА ТИ ИСПРИЧАМ ВИЦ!	- 9 -
ТЕСЛИН ЧУДЕСНИ СВЕТ ЕЛЕКТРИЦИТЕТА	- 10 -
„СВАКО ДЕТЕ ИМА ПРАВО НА ПОЗИТИВАН ОСЕЋАЈ СОПСТВЕНИХ ВРЕДНОСТИ“	- 11 -
Барокна бајка	- 13 -
Деца из вртића „Дунавска бајка“ у „посети“ Јапану.....	- 14 -
Јесен у вртићу „Бубамара“	- 15 -
РАСТЕМО УЗ КЊИГУ!	- 16 -
Дечија недеља – вртић „Бубамара“	- 17 -
Осећања.....	- 18 -
ПОЗОРИШТЕ „ГУЛИВЕР“ У ВРТИЋУ „МАЛЕЦКА“	- 19 -
ПРОСЛАВА РОЂЕНДАНА У МУЗЕЈУ.....	- 20 -
МАЛА ШКОЛА - СЛАНЦИ	- 21 -
Вртић „Мимоза“	- 21 -
Нови уљани пастели	- 22 -
Једини рецепт за тесто за игру који ће вам икада требати.....	- 22 -
Вртић „Веселко“	- 24 -
Вртић „Пахуљица“	- 24 -
ШТА ЈЕ ТО.... ПОРОДИЦА?	- 25 -
Креативци на делу - новогодишње идеје.....	- 26 -
ОДРЖАНИ СТРУЧНИ СУСРЕТИ	- 28 -
Кратак извештај разговора Јадранке Спасић	- 29 -

ШТА ЈЕ ДЕЦИ ВАЖНО У ВРТИЋУ?

Како деца виде дечји вртић била је тема истраживања Института за педагогију и андрагогију Филозофског факултета у Београду. У истраживању реализованом у оквиру пројекта о квалитету образовања који је финансирало Министарство просвете, науке и технолошког развоја, учествовало је 50 петогодишњака из 30 вртића широм Србије. Резултати су изнети у књизи „Где станује квалитет: истраживање са децом праксе дечјег вртића”, ауторке проф. Драгане Павловић Бренеселовић, чије је издавање омогућио УНИЦЕФ Србија.

Сврха овог истраживања је била да се деца чују, а чути децу значи пружити им прилику да изнесу своје виђење дечјег вртића, али исто тако довести дечје виђење у везу са савременим схватањима образовања на раним узрастима и у светлу тога покренути критичко преиспитивање и мењање праксе.

На основу онога што су нам деца говорила уз своје цртеже, фотографије које су правили, мапирањем својих активности у простору и прављењем тура по вртићу, можемо издвојити неколико кључних димензија које су за децу у вртићу најважније. То су на првом месту вршњаци, потом игра, заједничко учешће у активностима са одраслима и могућност утицања на те активности, боравак напољу и повезаност са свакодневним, непосредним животним искуством. Наведене димензије су сасвим у складу са савременим теоријским поставкама и оним што сваки практичар зна да је важно у раду са предшколском децом.

Међутим, оно што нам подаци исто тако показују јесте да пракса у вртићима знатно од тога одступа и да су наведене димензије ограничено заступљене. Тако, на пример, постоје важније активности од игре, а то је учење и редовне животне активности, јер се, по речима деце, игра прекида и дозвољава само када су друге активности реализоване. Дечија партиципација је минимална јер готово сва деца говоре о томе да у вртићу о свему одлучује васпитач, а боравак напољу је недовољан и услован – само ако је лепо време и ако су деца то заслужила.

Школаризација вртића

Уочљива су три доминантна обрасца која се провлаче кроз све приче и исказе деце. Први је школаризација вртића. Она се огледа најпре у идеолошкој равни, наметањем уверења да је учење најважнији разлог зашто деца иду у вртић. Четрдесет четири одсто деце наводи да је учење главни разлог зашто долазе у вртић, 38% да је вртић место чувања деце, 20% да долази због игре и дружења, а 12% зато што воли. Овакви одговори деце у великој мери рефлектују поруке које деца добијају од одраслих зашто треба да иду у вртић. Када их питамо шта би рекли другој деци зашто да иду у вртић онда преко 80% деце наводи игру и дружење као најважније разлоге.

Школаризација се огледа и кроз доминацију (лошег) школског модела учења по коме је учење посебна активност, издвојена од игре и животног контекста и сведена на подучавање од стране васпитача. Уместо да подржава иначе интензивно и веома предано и посвећено учење деце на овом узрасту, учење постаје ванконтекстуално и самим тим му деца не виде смисао, обавеза која се мора, а не хоће, па је најчешће досадно, понекад стресно и фрустрирајуће и регулисано системом казне и спољашње награде.

Ево како о учењу говоре две петогодишње девојчице:

Где не волиш да будеш у вртићу?

– На тепиху.

Зашто не на тепиху?

– Зато што ми је досадно.

Шта се ради на тепиху?

– Ту сви морамо да седимо и да причамо о природи, о цвећу, о животињама, о бумбару, о свему.

Морам да радим радну свеску. (Шта мислиш, због чега то мораш?) Зато што на тај начин учим. (Шта?) Па оно што нам је задано, не можемо да бирамо шта ћемо да учимо. (А ко бира шта ћете да учите?) В и Е. (васпитачице)

Подвајањем учења и игре не само да се превиђа да деца највише уче у игри и кроз игру, већ се занемарује да су управо обрасци који су у основи игре, као што су отвореност, сигурност, изазов, испробавање, самоконтрола, креативност, основ сваког успешног учења.

Просторна, узрастна и социјална сегрегација деце

Други учени образац јесте просторна, узрастна и социјална сегрегација деце. Деца у вртићу живе један изоловани живот, издвојени по својим собама, у својим узрастном хомогеним групама, са минималним бројем одраслих. При томе, добијени подаци указују на одвојеност света одраслих од деце и на раскорак између онога што деца сматрају одликама доброг васпитача и онога како виде шта васпитачи раде. Док готово половина

деце сматра да би добар васпитач требало пре свега да се игра са децом и да заједно са њима учествује у активностима, чак 84% деце одрасле доживљава као управљаче, оне који „деци наређују шта треба да раде”, који „раде своје послове”, „нешто стално пишу”, „чувају децу” и „управљају децом”.

Конформација као доминантна педагошка агенда вртића

Трећи образац је да доминантна педагошка агенда вртића, оно што се препознаје као важно и вредно, нису циљеви које смо програмски дефинисали, као што су на пример бити самосталан, креативан, радознао, истрајан, отворен, сарадљив, већ пре свега конформирати се – „бити послушан”, слушати васпитача и испуњавати све захтеве и „бити миран и тих”.

Тако, на питање шта би рекао другом детету зашто да иде у вртић, један петогодишњак каже:

– Рећи ћу му да учи у вртићу и да га мама упише.

Шта би то он учио у вртићу?

– Па учио би ствари које није знао.

Је л можеш да ми набројиш које су то ствари?

– Те ствари су правила вртића.

А која су то правила вртића?

– Правила вртића су да деца слушају васпитачице.

О веома ограниченем простору за дететову иницијативу, могућност избора и преузимање одговорности говори и овај пример:

Ко одлучује у вртићу о томе шта ћете радити?

– Васпитачица.

Када одлучује?

– Увек.

Са киме још одлучује?

– Не, само она и са другом васпитачицом.

О чему ти одлучујеш овде у вртићу?

– Ништа не одлучујем.

Неуролошка истраживања показују да искуства у раном детињству имају одлучујући утицај на архитектуру мозга и тиме на врсте и степен будућих могућности одраслих и начине њиховог функционисања. Другим речима, првих пет година трају целог живота. О томе би морали да водимо рачуна сви ми који се бавимо предшколским васпитањем, а посебно они који креирају образовни систем.

Сврха овог истраживања није у једнократној процени рада вртића и васпитача већ у разумевању позиције деце и преиспитивању фактора који доводе до раскорака између оног што је програмски зацртано и онога што је за децу реалност. Као кључне факторе издвојили бисмо величину група и однос броја деце према броју одраслих, начин организације и опремања простора вртића, иницијално образовање и професионално усавршавање васпитача, квалитет програмских основа, ниво аутономије установа и професионалне аутономије васпитача. Фактора за чију трансформацију одговорност лежи пре свега на носиоцима образовне политике.

Аутор: Драгана Павловић Бренеселовић, 2015.

Извор: Образовање.org.

ВРТИЋ „МАЛЕЦКА“ - ДЕЦА СУ РЕКЛА...

Предшколци из вртића „Малецка“ су били врло креативни, инспирисани понуђеним темама, речити и јасно нам ставили до знања следеће:

„Желимо овакву васпитачицу“

► Да буде: добра, осећајна, лепа, срећна, весела, да воли децу, да се лепо дружи са децом, када деца плачу да их смири а када су безобразна да их грди, да брине о деци.

„Волели бисмо да нас оваква зубарка лечи“

► Да буде добра, фина, пристојна, културна, кад кажемо да стане – да стане, а не да настави, да буде осећајна.

„Овако волимо да се забављамо“

► Волимо да се забављамо у парку: да се љуљамо, клацкамо и спуштамо низ тобоган

ЧУЈТЕ И ПОЧУЈТЕ!

Другари из мешовите II групе вртића „Малецка“ рекли су нам следеће:

► Шта је то храброст?

- ☺ Храброст је оно што побеђује страх и када некога победиш у борби или га победиш у трци
- ☺ Храброст је оно што се не трчи у купатилу брзо јер може да се удари и можеш да плачеш
- ☺ Храброст је када неко охрабри
- ☺ Храброст значи да си храбар као што су храбри људи
- ☺ Храброст је када је неко храбар и хоће да се бори чак иако је сам, а њих је много; некад зове помоћ; бори се са чиме има: мач, штит... и шта већ има; и кад нешто храбро ради, као кад поправљаш струју
- ☺ Храброст је да се не плашимо ничега
- ☺ Храброст значи да се не бојиш животиња које су страшне
- ☺ Храброст је ко се не боји
- ☺ Храброст је као брат и сестра
- ☺ Храброст је ако се уплашиш и онда може да буде страшно
- ☺ Храброст је кад морају да се сређују играчке
- ☺ Храброст је кад спаваш
- ☺ Храброст је кад се једе и не прича се
- ☺ Храброст је кад се браниш

► Карактер је...

- ☺ ... Оно што некога вежба да удара
- ☺ ... Оно ако се неко брани - брани секу, млађу секу...
- ☺ ... Личи на нешто као карате
- ☺ ... Ако вежбаш неки спорт
- ☺ ... Било шта
- ☺ Кад нешто урадиш
- ☺ ... Кад неко брани сестру или брата
- ☺ ... То значи да можеш да играш све

► Бити дете - значи...

- ☺ Оно што њему мама даје све
- ☺ Бити добар, захвалан и васпитан
- ☺ Да си одрастао и да си велики
- ☺ Да си мало порастао и идеш у школу
- ☺ Да си мали и ниси велики и да имаш 4 или 5 година
- ☺ Да си срећан и кад се смејеш
- ☺ Да си порастао
- ☺ Кад се родиш и постајеш дете

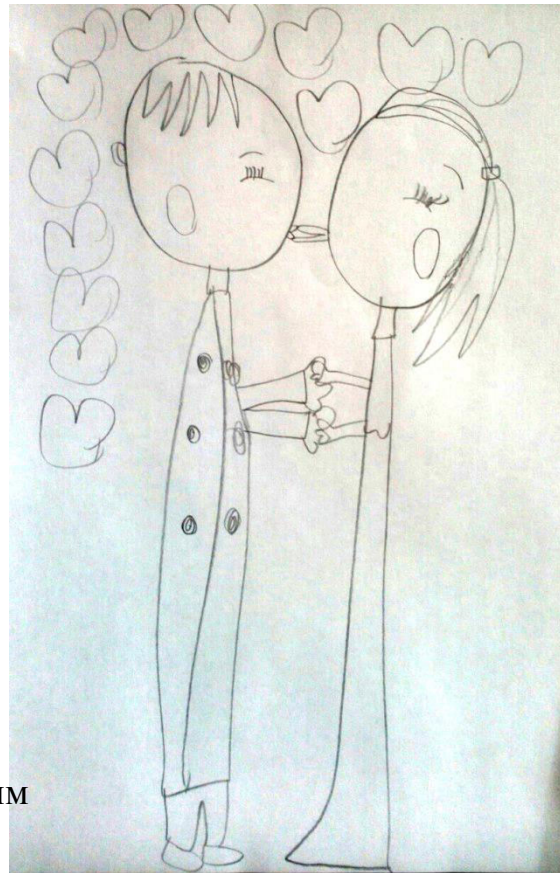
► Како се праве бебе?

- ☺ Оне се роде и једу пуно хране; Бебе роди мајка; Беба је у стомаку
- ☺ Тако што мама једе и бебе расту и онда кад буду још мање морају да иду у болницу и морају да остану десет дана
- ☺ Бебе се праве тако што неко узме бебу, стави један калуп и онда се мало осуши и офарбаш у кожну боју
- ☺ Бебе се праве од љубави и тако што желиш да имаш бебу – као што је тако мама мене родила
- ☺ Бебе се праве у стомаку маме и кад треба да изађу, дођу код доктора и он исече (знаш већ како), и тако изађе беба
- ☺ Бебе буду у мамином стомаку и чека да дође мама или тата тамо где је рода
- ☺ Беба настаје кад мама једе
- ☺ Беба настаје у мамином стомаку и мама је храни
- ☺ Беба настаје у мамином стомаку и срце је храни
- ☺ Бебе настају на путу
- ☺ Беба настаје када се грли, мази и чува
- ☺ Беба настаје у стомаку од неког круга и тај круг се претвори у бебу

У оквиру месечне теме: „Време је за спавање“, деца мешовите II групе из вртића „Малецка“, објаснили су шта је то будилник:

ШТА ЈЕ БУДИЛНИК?

- ♣ Неко место које може да се баца у вис, шутира, играмо се одбојке
- ♣ Сат који кад зазвони онда се ми будимо
- ♣ Кад се играмо са другарима, а можемо и само са једним
- ♣ Када се негде возимо код баке и деке
- ♣ То је кад шутирамо лопту на под
- ♣ Имаш звоно на бициклу, ако су неки људи напред мораш да им зазвониш да би прошла
- ♣ То је кад неко игра кошарку
- ♣ Када гледамо на телефону или таблету када нема струје
- ♣ То је на сату или телефону када неко спава – то га пробуди
- ♣ Када спавамо и неко нам дође и тад неко притисне звоно
- ♣ Када се броји нешто, нпр. животиње
- ♣ Када се чита прича
- ♣ Када спавамо и буди нас сат
- ♣ Када идемо кући да спавамо

ЧЕКАЈ, ДА ТИ ИСТРИЧАМ ВИЦ!

„ Децу треба подстицати да се шале и да проналазе хумор и у најтежим приликама. Хумор је суперпроводник за негативну енергију. Њиме се може каналисати, релативизовати и неутрализовати непожељни набој, страх, гнев, презир“.

Око четврте године, када открију вицеве, деца почињу лудо да се забављају причајући их, а пошто се сви смеју (било смешно или не) она настављају у недоглед. За вас неколико дечијих вицева да се развеселите.

-Како зову Бранка
Коцкицу док спава?

-Лего Коцкица! 😊

Трче две палачинке улицом
и каже једна: „Чекај мало,
жуљају ме ораси! 😊

Мали комарац се враћа кући након
свог првог лета.
„И како је било сине? “ пита га
мама.
„Супер! Сви су ми тапшали.“ 😊

Шта велика казаљка
каже малој?

„Ништа не брини,
враћам се за један
сат.“ 😊

Тркају се два магарца и један каже
другом:

„Ко задњи магарац!“ 😊

☺ Шетају мрав и слон
џунглом и мрав рече:

-УУУ, како тутњи кад ми
ходамо.

-Тата, да ли је мастило скупо?

-Није сине. Зашто питаш?

-Па, просуло ми се по тепиху
у дневној соби и мама се
страшно изнервирала.

☺ Перица: „Мама, хоћемо ли у
зоолошком врту видети и роду?

Мама: „Наравно, Перице.“

Перица: „Супер. Баш ме занима хоће
ли ме препознати?“

ТЕСЛИН ЧУДЕСНИ СВЕТ ЕЛЕКТРИЦИТЕТА

Никола Тесла, српско-амерички научник, инжињер и проналазач је вечита инспирација. Предшколци вртића ЦВРЧАК 12.октобра 2016 године посетили су музеј Николе Тесле у Београду. Тврде да је то било незаборавно искуство и да су били усхићени оним што су тамо видели. На самом почетку дочекао их је кустос музеја који је децу питким наступом увео у лик и дело нашег научника као и чудесни свет електрицитета. Деца су имала прилике да чују:

- шта је све Никола Тесла патентирао,
- како се ствара струја помоћу хидроелектране

Деца су имала прилике да виде:

- апарат неизменичне струје
- Теслин трансформатор
- брод на даљинско управљање
- живот Николе Тесле (његову бисту, личне ствари).

Никола Тесла је својим емпириским истраживањима стварао науку, а резултати тих научних истраживања и његови патенти представљају технологију, примењена решења која чине основу друге индустријске револуције. Тесла је је био човек кога је красила инспирација, невероватно инжињерско знање, велики рад, храброст, стрпљење и упорност. Ипак његов визионарски дух је вероватно она најважнија његова особина због које је његово дело и данас толико актуелно. Његове визије и креативност утрли су пут нашој свакодневници коју суштински обележава пренос електричне енергије на велике удаљености и бежични свет комуникације...

Портрети који су настали након повратка из музеја су доказ колико је поставка Теслиног лика и дела импресионирала нашу децу и како је овај научник оставио утисак на њих.

„СВАКО ДЕТЕ ИМА ПРАВО НА ПОЗИТИВАН ОСЕЋАЈ СОПСТВЕНИХ ВРЕДНОСТИ“ -ЕДУКАТИВНА РАДИОНИЦА СА РОДИТЕЉИМА-

У јаслицама „Звончица“ је у оквиру Дечје недеље, 07.10.2016. год. одржана едукативна радионица за родитеље и запослене „Свако дете има право на позитиван осећај сопствених вредности“.

*На путу до собе у којој је реализована радионица, поставиле смо ластич-„препреке“ кроз које су се родитељи провлачили. Први задатак образложиле смо тек на крају радионице.

*Представљање: Поред имена, присутни издвајају неколико својих доминантних особина, оних, које их чине посебним. Након представљања, напомињемо да особе које имају самопоуздање издвајају своје позитивне особине и немају проблем да изнесу своје мишљење, чак и онда када се оно разликује од мишљења других и сл.

*Теоретски део: Разговарамо о томе шта је самопоуздање и зашто на јасленом узрасту говоримо о овој теми; зашто и како ауторитети око деце најчешће несвесно уништавају самопоуздање и самопоштовање које свако дете природно има.

*Радиониچارски део: Присутни, на нивоу група слажу слагалице са поруком „Иза сваког детета које верује у себе, стоји родитељ који је веровао први“.

Наглашавамо одговорност родитеља и мед. сестара васпитача у развијању самопоуздања. Разговарамо о свакодневним „безазленим“ ситуацијама у којима деци шаљемо поруке које се негативно одражавају како на наше, тако и на њихово самопоуздање. (нпр. када се огледамо и примећујемо само ружне ствари у нашем огледалу дете нас посматра па ће и оно само временом уместо да уочава и истиче добро код себе, запажати само оно чиме, није задовољно.)

*Извлачимо папире са порукама-мислима познатих о самопоуздању, читамо и коментаришемо,
На пример :

- „Самопоуздање је први предуслов за велике подухвате“
- „Колико нам је самопоуздање, толики нам је и капацитет“
- „Са самопоуздањем победили сте и пре него што сте започели“
- „Не вуче нас уназад оно што јесте, већ оно што мислите да нисте“

*Теоретски део: Реализатори радионице говоре о томе како се понашају деца која имају самопоуздање, а како деца код које оно није развијено. Дајемо примере како у свакодневним ситуацијама можемо развијати самопоуздање: похвалама, поштовањем, стрпљењем, пружањем могућности које су изазовне. Наглашавамо колико је важно да не упоређујемо децу и покажемо им да и ми грешимо.

*Радионичарски део: На нивоу група, родитељи коментаришу различите ситуације које су добили на папирима; коју поруку је родитељ послао детету у датој ситуацији, како је требало да поступи...итд.

На крају радионице објашњавамо зашто смо поставиле ластиче односно препреке. Људи који имају изграђено самопоуздање, тешкоће на које наилазе у животу виде као изазов, не виде препреке, већ само циљеве!

Аутори и реализатори радионице биле су мед. сестре васпитачи Ивана Јосиповић и Катерина Шаренац

Барокна бајка

Деца наших запослених имала су прилике да посете музичко-едукативни програм „Барокна бајка“ који је одржан у УК „Палилула“ на сцени „Стаменковић“. Најмлађи су уживали у композицијама барокних композитора Баха, Шмелцера, Персела, Ђеминијанија и Рамоа. Музику је изводио Ансамбл „Београдски барок“ (чембало, виолине, виоле, флаута и пиколо флаута). У улози наратора глумац Ненад Гвозденовић анимирао је децу да узму учешће у програму. На крају су деца имала прилику да разговарају са музичарима и глумцем на сцени.

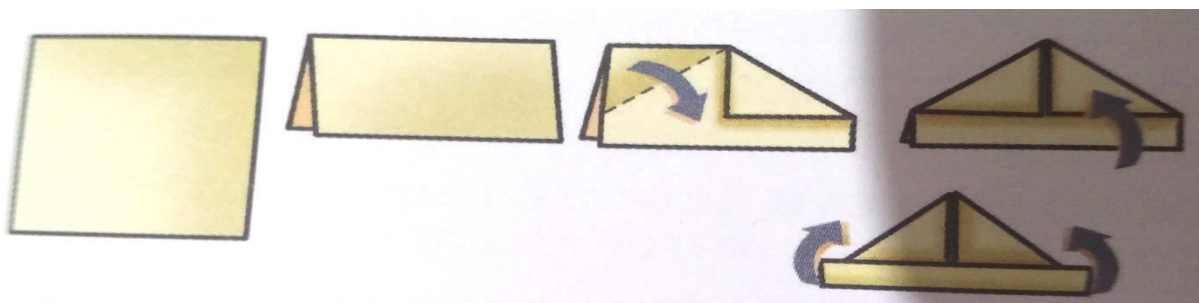

Деца из вртића „Дунавска бајка“ у „посети“ Јапану

Инспирисани темом „Истражујем и сазнајем“, овог месеца посетили смо и нама не тако блиске земље Европе, али и Азије. Упознавши се са њиховом културом и традицијом, посебно смо се посветили Јапану и традиционалној техници савијања папира оригами. У покушају да направимо животињу, биљку или предмет, најбоље смо се опробали у прављењу капа. Сигурно се питате шта нам је било потребно. Одговор је само добра воља, пажљиво праћење како то васпитачице раде, а онда и наш покушај да направимо исто као и оне. Како су изгледале наше капе, имате прилике да видите на сликама које вам шаљемо.

Како се прави можете погледати овде. ☺

Кокеши лутке

Ово је посебна врста лутака која се прави од дрвета. Њихово тело је ваљкастог облика, а глава у облику кугле. Ми смо за потребе наших лутака користили ролне од убруса, стару тканину коју имамо, лоптице, фломастере и креп папир. Ко жели може додати још нешто, на пример, новине, вуницу, колаж папир и слично.

Упознајте се са Акином, Анеком, Хошико и Кику. ☺

Јесен у вртићу „Бубамара“

У склопу рада на теми „Јесења сликовница“ у вртићу „Бубамара“ формирали смо „Кутић плодова јесени“. Деца и родитељи доносили су разне јесење плодове.

Кроз разне приче, сликовнице, рецитације, драматизације деци смо покушали дочарати ово годишње доба и навестити и обогатити њихово сазнање. Посебно им се свидела сликовница „Лежева кућица“ коју су деца радо препричавала и драматизовала.

Уз помоћ маште и умећа настају слике од семена.

РАСТЕМО УЗ КЊИГУ!

Као и сваке, и ове године Установа и васпитачи организовали су и реализовали богат програм поводом Дечије недеље.

Саставни и уобичајени део ВОР-а јесте посета библиотеци. У Малој школи на Карабурми (ОШ "Др Арчибалд Рајс") један дан Дечије недеље био је посвећен управо томе. Зашто је за предшколце наше Мале школе ово био важан дан, вероватно ће бити питање већине која ово чита.

Структура група у Малој школи на Карабурми је таква да велики број деце никада није имао контакт са књигом, било каквом. И то из различитих разлога... Немогућност да се књига купи, позајми, тешки материјални услови у којима деца живе, образовање родитеља које их онемогућава да деци прочитају причу или просто неувиђање вишеструке важности контакта деце са књигом. Ово последње нарочито забрињава свакога од нас који се бавимо децом, њиховим васпитањем, образовањем, развојем, садашњим и будућим интересовањима. Интернет, гледање цртаћа, екранизовање бајки и сл, у већини случајева је начин на који се деца сусрећу са нечим што је неко некада написао и наменио деци.

Након упознавања деце са појмовима "књига", "библиотека", "збирка", "енциклопедија", "библиотекар", "позајмица књиге", "чланска карта", начином рада библиотеке и њене функције, свакодневним читањем или причањем већ испробаних књижевних дела намењених деци, организован је одлазак деце у у библиотеку ОШ "Др Арчибалда Рајс". Љубазна библиотекарка Елизабета увела је децу у чаробан свет библиотеке, књига, полица на којима је уредно сложено све оно што се деци нуди. Уз подршку васпитача, драматизацијом је деци представљен начин учлањења у библиотеку и понашање у њој (поштовање тишине у читаоници, баратање књигом, узимање и враћање на полице...). Посета се завршила прављењем дечијих чланских карата.

Након тога, неколико недеља касније, уследило је "право" учлањење у библиотеку "Милутин Бојић" на Карабурми и подела чланских карата. Уз непрестано мотивисање деце за писану реч, као и мотивисање родитеља да изађу у сусрет дечијим потребама, указивање на важност да се деца више "друже са књигом", а мање времена да проводе уз компјутер и ТВ, предшколци, чак и они којима нема ко да прочита књигу, сада показују велико интересовање за посету библиотеци. " Деко, идемо до библиотеке! Она је ту близу, покажу ти! Само идеш овако право и ту је! Тамо код поште где ти дају пензију!", речи су којима деца одлазе из Мале школе.

Оно што се чинило немогућим, сада даје назнаке да ће се то променити. Велику заслугу за то имају и, наравно, библиотекарка школе и библиотекарке "Милутин Бојић" од којих постоји повратна информација да деца Мале школе у ОШ "Др А. Рајс" све чешће долазе и траже њихову помоћ у одабиру књиге. Потврда томе је и препричавање и описивање прочитаног у самој Малој школи што за децу има вишеструку корист у њиховом развоју.

Наталија Миљковић
Мала школа ОШ "Др А. Рајс"

Дечија недеља - вртић „Бубамара“

Дечија недеља у вртићу „Бубамара“ под мотом „Нећу да бригам, хоћу да се играм“ обележена је кроз различите активности.

Активност која је обележила ову недељу је посета дворишту породице Штпрбановић. Тамо су деца могла да виде различите врсте птица, папагаје, зебе, кокошке итд. Ујак девојнице А.Ш. је деци испричао различите занимљивости о изложеним птицама и на тај начин је употпунио дечије знање о њима. Деци је била занимљива и сама шетња до дворишта где смо причали о правилима понашања у саобраћају, посматрали опало лишће и газили по њему.

Осећања

Питали ме шта је храброст
Питали ме шта је страх,
А ја нисам баш сигуран
О овим осећањима шта знам.

Да ли сам храбар
кад извадим зуб,
Не плашим мрака
Ил` попнем на дуд.

Да ли ме је страх
да останем сам,
добијем ињекцију
или куци коску дам.

Да ли сам храбар
Или ме хвата страх,
За ова осећања
Треба да растем и постанем јак.

Рад на тему „Моја осећања“

Предшколска група из вртића „Бошко Буха“

Каја Младеновић

„Бошко Буха“

ПОЗОРИШТЕ „ГУЛИВЕР“ У ВРТИЋУ „МАЛЕЦКА“

Знате ли ко је нама измаио осмехе на лице? Да, наравно... то су учинили глумци позоришта „Гуливер“, са представом (мјузикл) „Чувари осмеха“, који су гостовали код нас, у вртићу „Малецка“ – 20.10.2016. Погледајте само један скромни део атмосфере и сценографије забележен фотоапаратом наше колегинице. Представа је у потпуности одговорила свим захтевима потребним да се одржи пажња деци различитих узраста. Они најмлађи били су фасцинирани музиком и костимима, а они старији су пажљиво испратили и сам садржај приче који су касније успешно препричавали.

ПРОСЛАВА РОЂЕНДАНА У МУЗЕЈУ

Поштоване колеге, сигурна сам да сте упознати са чињеницом да постоји све више могућности за прославу дечјих рођендана. Имамо у нашем окружењу прегршт играоница пуних кавеза у којима деца бесомучно скачу, бесциљно „дивљају“ и тумарају, а све то у пратњи прегласне и непримерене музике и под “будним оком” девојака које ни не знају шта их је снашло. Задовољство ми је да, као васпитач и родитељ, могу да вам представим и препоручим нешто другачије.

У нашем лепом Београду, у Скендербеговој улици налази се Музеј науке и технике који је широм отворио своја врата свима, а нарочито најмлађима жељним знања. У овом музеју, између осталих активности, разних радионица и занимљивих предавања прилагођених деци, постоји и могућност прославе дечјих рођендана.

Прослава рођендана осмишљена је тако да програм подстиче децу да размишљају на иновативан начин, да размењују своје идеје кроз забаву и игру. Припремљени програм на иновативан начин треба да подстакне децу на креативно размишљање, решавање проблема и развијање идеје, а све то кроз игру и забаву. Учешћем у радионицама деца стичу основна техничко-технолошка знања, умећа, вештине и развијају способност практичне реализације сопствене идеје.

Програм прославе рођендана у Музеју обухвата :

- обилазак поставке Музеја кроз истраживачко-такмичарску игру „Пронађи загонетни предмет“
- игру “Асоцијације” и “Склопи реченицу”
- забаву кроз интерактивни део поставке Дечјег музеја и Научног центра

Са децом су све време две дивне девојке које воде програм и спремне су да одговоре на свако дечије питање, а верујте, питања је увек пуно.

Топло вам препоручујем овакву врсту прославе рођендана и знајте да ће вам сигурно бити жао што и ви нисте дете да можете да им се придружите у игри.

МУЗЕЈ НАУКЕ И ТЕХНИКЕ

Скендербегова 51. Тел.011/3288-947

Мирјана Бабић: организатор едукативног програма, mirjana.babic@muzejnt.rs

МАЛА ШКОЛА - СЛАНЦИ

Деца ПППП-а из Сланаца, користе сваку прилику да приствују представама у вртићу „Сунцокрети“ и да се друже са децом предшколске групе код васпитачица Наде и Наташе. Није нам далеко да одемо и до Великог Села. Тамо смо били гости КУД-а „Прело“ и уз песму, игру, слаткише и сокиће, слушали приче о српској ношњи, народним колима, инструментима. Позивамо и вас, другари, да нас посетите. Нема нас пуно али јаааако волимо да се дружимо и маскирамо! Вееееелииииикиии поздрав из Сланаца!

Вртић „Мимоза“

Јесења песма

Сунце се изнад облака скрilo
Уплашило се јако,
није оно криво.

Ветар је почео страшно да дува
Ничега нема сем лишћа сува
Ни један комарац, ни једна мува.

Жуто је лишће и сунце је жуто,
Па како онда ја да знам
Који је месец, који је дан.

Листам календар стотину пута
Док досадна киша у прозоре лупа
А напољу сви без зимског капута.

Није зима а није ни лето
Шарени се кишобрани завртели лепо
Јавила се ластва, ка југу крила дигла
ИЗГЛЕДА ДА ЈЕ ЈЕСЕН СТИГЛА!

Аутор песмице:

Милица Бањац (васпитач предшколске групе вртића Мимоза)

Нови уљани пастели

Често се дешава да не знамо шта да радимо са поломљеним и старим пастелима. Зато ево једна идеја како да га поново „оживимо“ ☺. Рерну загрејати на 250 степени. Припремити модлу за мафине (оближити их папирним корпицама за мафине како се пастел не би залепио). Убацити модлу у рерну на 10-ак минута. Извадите и сачекајте да се добро охладе и стврдну, пре него што употребите нове пастеле.

Једини рецепт за тесто за игру који ће вам икада требати

Сви смо се као деца играли са пластилином а када су наше маме правиле нешто од теста већина нас је сигурно бар једном направило неку плетеницу на коју смо били поносни. Данашњи клинци имају на располагању гомилу материјала за моделирање и играње које можете купити али ствар је у томе што често не знате од чега су направљени. Чувени Плау Дох је једини нетоксичан материјал за обликовање, међутим његова цена није занемарљива. Сада постоји решење и за то, желим са вама да поделим како можете сами код куће да направите много јефтинију варијанту масе за обликовање.

Овај рецепт нам је дала наша васпитачица из јаслица јер сам хтела да испробам баш то тесто са којим се Андреј игра у јаслицама иако сам пре тога нашла доста рецепата и варијација који су мање више слични. Потребно вам је:

- 2 1/2 чаше брашна
- 2 чаше кључале воде
- 1 кашика уља
- 1 кашика соли
- 2 лимунтуса
- боје за колаче

Помешајте брашно, со, лимунтус и уље и почните да додајете воду постепено док мешате. Пазите руке јер је вода врућа пе би било најбоље да мешате у почетку са варјачом. Када се све благо сједини, крените да месите док не добијете глатку масу. Нека се тесто мало охлади пре него што почнете да га бојите. Поделите тесто на онолико лоптица колико имате боја на располагању па у сваку каните боју и месите док се цела лоптица на обоји уједначено.

Овако припремљено тесто је спремно за игру. Да би све било интересантније набавите разан, да га тако назовемо, алат са којим ће дете моћи додатно да се игра. Модлице, облике, штапиће... Такође можете утиснути неки облик у тесто и оставити га да се осуши. После можете обојити делове онако како желите и добили сте јединствени украс или део дечијег накита.

Ово је загарантован начин да се дете игра сатима седећи мирно за столом док ви нпр. направите комплетни ручак. Играње са тестом има много својих предности и није чудно што се у јаслицама и вртићима овако нешто прави

Фина моторика

Истраживање облика са тестом на фин начин изграђује снагу у тим малим ручицама припремајући их касније за држање оловке и маказа. Тесто може бити згњечено, ваљано, спљоштено, исецкано... свака од ових акција помаже финој моторици на другачији начин а да не спомињемо координацију између ока и руке и генерално општу концентрацију. Пружањем разних облика са којима дете може да манипулише, доводи до игре сортирања, бројања, упоређивања, и то се све дешава без икаквог притиска.

Умирује и опушта

Као што рекох и ми смо се играли упоредо са Андрејем и свако ко се икад од нас одраслих дохватио неког пластелина, зна колико сво то стискање и обликовање је одлично за ослобађање од стреса и колико може деловати терапеутски. Мала деца, поготово она која су напунила две године тада улазе у фазу емотивног сазревања што доводи до тога да се боре са изражавањем својих емоција, играјући се са тестом док нешто причају или певају може помоћи у целом том процесу.

Различити узрасти различите игре

Тесто за игру је савршено и по томе што се подједнако добро забављају и деца од две године и школарац. Код старијих се може користити за учење слова и бројева. Могу написати своје име, направити бројеве, упоређивати дебљину, ширину, тежину лоптице коју направе и много тога још. У тесто поред овог класичног начина можете додавати арому (екстрате сокова, ароматична уља), зачине (цимет, какао), шљокице, пиринац да додате текстуру тесту, сусам и тд.

Могућности су велике и све је ствар маште, Андреј сваки дан тражи да се игра са тестом тако да ћу сигурно писати бар још неке идеје за игру да бих вам помогла ако се ви не сетите у међувремену. Тесто које сте направили чувајте у фрижидеру у затвореним посудама и тако вам може трајати недељама.

Да се не би тако брзо испрљало и накупило неких нечистоћа за свако играње одвојите део од једне лоптице а остатак вратите у фрижидер. Овакво тесто је слано и није препоручљиво да се једе.

Текст преузет са линка: <http://zelenaucionica.com/jedini-recept-za-testo-za-igru-koji-ce-vam-ikada-trebati/>

Ваше колеге из „Свезналице“ вам топло препоручују овакав начин припреме и употребе теста за моделовање. Уз то, нудимо и наше опробане рецепте који се само мало разлукју у односу количина потребног материјала. Покушајте, експериментишите, да би сте знали шта вам највише одговара.

- ☺ 5 шоља брашна, 1 кашика соли, 3 кашике уља, 2 лимунтуса, 2,5 шоље воде или
- ☺ 3 шоље брашна, 1 шоља соли, 3 кашике уља, 3 лимунтуса, 2 шоље воде или...
- ☺ И уживајте у игри са децом!

Вртић „Веселько“

Није најважније победити, важно је учествовати, тако бар сви кажу, али кад се пробуди и покрене такмичарски дух, па још и освоји награда, нема веће среће. Срећна вест је посетила и наш вртић.

Forma Ideale је расписала конкурс за најлепши рад на тему *Моја дечија соба из снова.*

Сва деца старијег и предшколског узраста су била учесници.

Те мале ручице цртале су собе попут свемирских бродова, собе са ликовима из бајки, собе са креветом, не на два, већ на десет спратова, собе које говоре, које лете... собе дивних боја и намештаја, мириса и пријатне атмосфере.

Сви су велики таленти, то је неоспорно, али највећу срећу је имала девојчица из мешовите групе, Ања Перовић- (предшколац), из вртића Веселько.

Имала је ту срећу да се баш њен цртеж, у мноштву талента, допадне жирију, и освоји трећу награду. Поклону се у зубе не гледа, поготово кад је награда прекрасни лејзи бег.

Ања, честитамо!

Важно је учествовати, али морате признати - лепо је победити!

Вртић „Пахуљица“

У вртићу Пахуљица је ову суморну, али и чаробну, јесен је украсила и једна дивна чаробна представа.

Представа се зове Чаробна долина. Сценографија, костими, глума и све остало је одушевила сву децу, од најмлађих до предшколаца, али и васпитачице.

Глумци су све време разговарали са децом. Деца су врло активно учествовала и врло пажљиво слушала и гледала, кад је на то дошао ред.

Тема је била врло лепа ... подсетник да треба да се волимо, делимо загрљаје, љубимо, помажемо другарима, делимо играчке, не желимо никоме лоше, не лажемо, не крадемо, не љутимо се за ситнице, не правимо планове и смицалице...

Такође је врло интересантно било то, што су се сви негативци преобразили у добре ликове. И гле чуда, одједном су све лоше особине постале заборављене, а све добре особине, су испливале на површину...

Деца су схватила да је човек лепши кад је добар и кад није зао!

Схватимо ли и ми? Размислите... а до тада...

**Желите добро, будите добри,
а самим тим и лепи!**

ШТА ЈЕ ТО...ПОРОДИЦА?

Радећи на теми „Ја и други“, у млађој групи вртића „Плави чуперак“, дошли смо и до подтеме „Моја породица“. Уз мноштво фотографија деце (када су били бебе, са мамом, татом, комплетна породица, шира фамилија...), кренуо је разговор о томе шта је породица...

Ј. П. – Ако родиш бату или секу, онда имаш породицу.

О. П. – То је мама и једна девојчица, као и што кума Мима има девојчицу.

К. К. – Породица су мама и тата и мој брат. Он је велики.

В. С. – Мама је породица.

Д. К. – Кад имаш неку бебу и брата.

М. В. – Не знам. Нисам била тамо.

Л. П. – Ако неко има бебу и учи је неке старе песме или тако нешто што зна.

П. Л. – Мама иде на посао. И тата иде. И Петра иде овде. (вртић)

Ђ. И. – То је кућа. Ту живимо мама и сека и тата и ја.

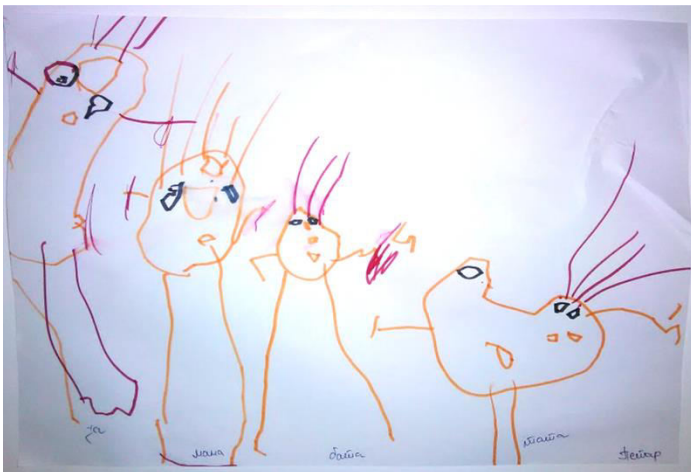
Н. Ш. – Тамо се купи храна да се једе.

В. Ђ. – Тата нешто купи и оде на посао, а мама нам да да то једемо.

Д. Ш. – Моја баба живи у мојој кући. Јел и она моја породица?

Д. К. – Јесте. Твоја кућа је твоја породица.

И. С. – Моја мама ће да роди бебу. И она ће да буде породица.

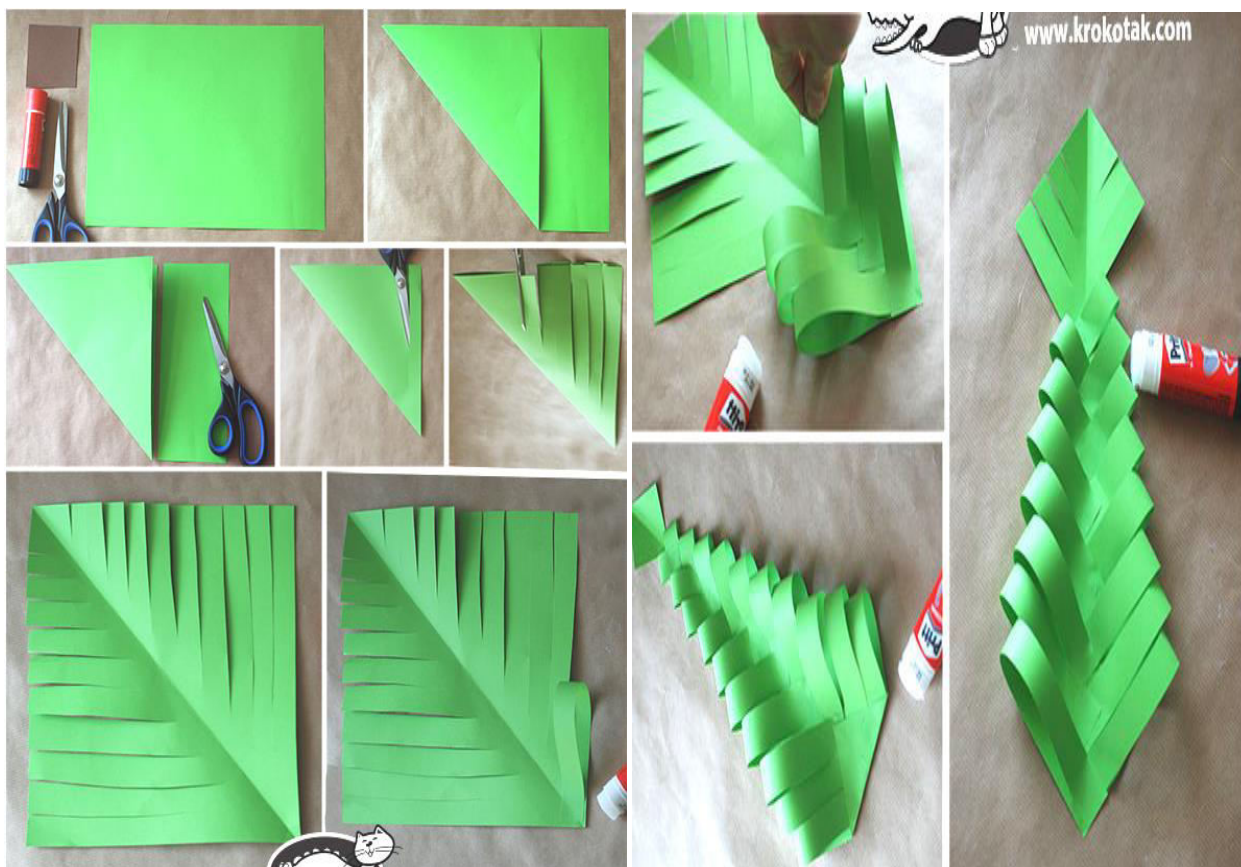

Креативци на делу - новогодишње идеје

Као што и сами знате, ускоро ћемо прослављати долазак још једне године, а у складу са тим, потребно је бити врло практичан када су у питању јелке, украси, поклони и остало што ће нам учинити празничне тренутке још лепшим.

Ми као васпитачи увек гледамо да пронађемо неки практичан, али врло ефектан начин да створимо нешто посебно, те сам се ја одлучила да вам представим занимљиве ствари које сам пронашла на интернету.

За почетак то је једна лепа јелка којом можемо украсити неку честитку за нама врло драге особе. Све што вам је потребно јесте папир зелене боје, лепак, маказе, лењир и пар комада куглица од вате или неки други украсни детаљ, као на пример, куглица за украшавање торте или нека звездица. Детаљан преглед како се ова јелка припрема, налази се на следећим сликама.

Извор: Крокотак

Када све делове савијемо, украшавамо је по жељи. Још једну врло занимљива јелку можете пронаћи такође на сајту Крокотак, а линк је:

<http://krokotak.com/2013/11/fold-a-fir-tree/>

Нова година нас подсећа на сјај, топлину дома, пуцкетање ватре, даривање поклона, али шта урадити ако нам недостаје украсан папир, све продавнице су затворене, а нама се баш жури? Одговор је да будемо сами свој мајстор. Потребан нам је натрон папир, маказе, пар модлица за колаче, фломастери или темпера и можемо да прионемо на рад. Овако је то изгледало са мотивом лубенице... Сложићете се да је врло практично.

☺ Извор: Блог Лилихипстери

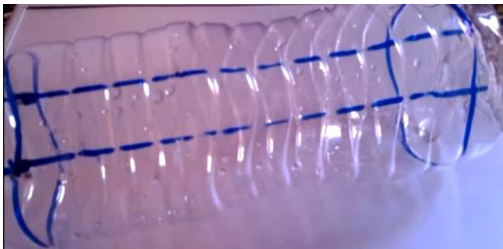
Ако желите да направите сами своје украсе, потребно вам је следеће: тањир, уље,

пиштољ за силикон, силиконске патроне (увек могу да се нађу код Кинеза), шљокице, маркер и машта. Како? На тањиру исцртате мотив који желите, да ли ће то бити круг, звоно, звездица или пахуља, ствар је вашег избора, затим премажете са мало уља (умочите прст и развучете по нацртаном мотиву), узмете дршкицу у виду трачице, ставите је на тањир, а затим пређете силиконом по мотиву и преко тога проспете шљокице, вишак наравно истресете и одлепите ваш украс од тањира, а он је спреман за употребу.

Извор: Quick and easy crafts

И за крај, већина воли да нам улазна врата буду у складу са празницима, те с тога, ето идеје како направити венчић за врата од једне пластичне флаше. ☺ Потребно вам је следеће: пластична флаша, маказе, маркер, скалпел, украсна трака. Flaши одсечемо врх и дно, а по средини (приказано на слици), направимо траку дебљине 2 цм.

Затим, сечемо трачице дебљине 1 цм до назначених линија. Када их исечемо, савијемо флашу и на врху вежемо машну, а затим украсимо по жељи и декорација је спремна.

Извор: Creativa box

ОДРЖАНИ СТРУЧНИ СУСРЕТИ

САВЕЗ УДРУЖЕЊА МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА
ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА СРБИЈЕ

ХИ ЈЕСЕЊИ СТРУЧНИ СКУП МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА СРБИЈЕ - КОНФЕРЕНЦИЈА

Унапређивање васпитне праксе и образовног рада кроз размену
професионалних искустава

ХОТЕЛ „ДИВЧИБАРЕ“ ДИВЧИБАРЕ
13.-16.октобар2016.

КОНГРЕС ПРЕВЕНТИВЕ

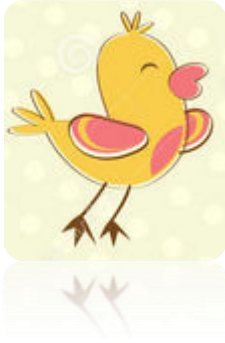
САВЕЗ УДРУЖЕЊА МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА
ПРЕДШКОЛСКИХ УСТАНОВА СРБИЈЕ

"ДЕВЕТА СТРУЧНА КОНФЕРЕНЦИЈА" - УНАПРЕЂИВАЊЕ ПРАКСЕ ЈАЧАЊЕМ
КОМПЕТЕНЦИЈА МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА У ПРЕДШКОЛСКИМ
УСТАНОВАМА СРБИЈЕ

ХОТЕЛ „БАЊИЦА“ СОКОБАЊА
17-19.НОВЕМБАР 2016 године

Кратак извештај разговора

Јадранке Спасић,

председнице Удружења медицинских
сестара предшколских установа, са
представницима Министарства
просвете, науке и технолошког развоја

Поштоване колегинице,

У понедељак, 24.октобра 2016. три струковна удружења предшколаца примљена су на највишем нивоу у Министарству просвете.

Сат времена разговора са Министром просвете господином Младеном Шарчевићем, помоћником министра за предшколско и средње васпитање и образовање, госпођом Весном Недељковић, државном секретарком, госпођом Анамаријом Вицек и руководиоцем групе за предшколско васпитање и образовање госпођом Љиљаном Маролт, био је конструктиван, отворен и сараднички.

Након тога, састанак је настављен у кабинету државне секретарке у присуству помоћнице министра и Љиљане Маролт.

Имале смо прилику да отворено разговарамо о свим кључним проблемима у нашој делатности, представимо своја удружења и активности и будемо поносне на колегинице и колеге које представљамо. Наравно, добиле смо од министра и осталих његових сарадника конкретне домаће задатке које смо у обавези да током недеље испунимо на наше, ваше и њихово задовољство.

Након дужег времена, струка је испоштована на јединствен и до сада незабележен начин.

Хвала свима на пожртвованом и професионалном односу који ми даје „образ“ и омогућава да са лакоћом заступам све наше потребе.

Јадранка Спасић

П. У. "БОШКО БУХА" ПАЛИЉУЛА

Београд, Прерадовићева 2а, Тел./фах: 72 92 331

www.bosko-buha.rs Е-mail: pupalilula@mts.rs, office@bosko-buha.rs

Број: 2206/5

Датум: 29.11.2016.

СВЕЗНАЛИЦА 8

БИЛТЕН ТИМА ЗА ИНФОРМИСАЊЕ И ПРОМОЦИЈУ УСТАНОВЕ

Е-mail: sveznalice@yahoo.com

ЧЛАНОВИ ТИМА ЗА ИНФОРМИСАЊЕ И ПРОМОЦИЈУ РАДА УСТАНОВЕ:

1	Тања Ђирић	Невен
2	Снежана Ђуровић	Сунцокрети
3	Љубица Мојсовска	Веселко
4	Оливера Стојковић	Цврчак
5	Слободанка Стевановић	Мали принц
6	Ведрана Марковић	Тлави чуперак
7	Драгана В. Илић	Бошко Буха
8	Марија Маринковић	Невен
9	Ана Контић Илић	Славујак јасле
10	Нада Матовић Анџић	Славујак јасле
11	Наталија Миљковић	ОШ„Др А.Рајс“
12	Јадранка Капељ	Дунавска бајка
13	Милош Ђорђевић	Мали принц
14	Ивана Алимпић	Малецка
15	Маја Вучковић	Бошко Буха
16	Дејан Карамарковић	СЗТ